

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

4 De comparatione eius ad alia peccata.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

maledixit siculneam in significationem Iudae. Ter-
tio modo, ordinatur creatura irrationalis ad ratio-
nalem per modum continentis, scilicet temporis,
vel loci: & sic maledixit Iob diei natiuitatis sue pro-
pter culpam originalem, quam nascendo contra-
xit, & propter sequentes penalitates. Et propter hoc
etiam potest intelligi David maledixisse montibus
Gelboe, ut legitur 2. Regum 1. scilicet propter caedem
populi, quae in eis contigerat. Maledicere autem
motus irrationalibus, in quantum sunt creaturae
Dei, est peccatum blasphemiae: maledicere autem
secundum se consideratis est orisum, & vanum,
& per consequens illicitum. Et per hoc patet respō-
sio ad obiecta.

ARTICVLVS. III.

Utrum maledicere sit peccatum mortale.

AD TERTIVM sic proceditur. Videtur, quod
maledicere non sit peccatum mortale. Au-
gustinus enim in homilia de igne purgatorio, nu-
merat maledictionem inter leuia peccata: haec autē
sunt venialia: ergo maledictio non est peccatum
mortale, sed ueniale.

¶ Praeterea: quae ex leui motu mentis procedūt, nō
videntur vniuersaliter esse peccata mortalia: sed
interdum maledictio ex leui motu procedit, ergo
maledictio non est peccatum mortale.

¶ Praeterea: Grauius est malefacere, quam maledicere:
sed malefacere non semper est peccatum mortale:
ergo multo minus maledicere.

SED CONTRA. Nihil excludit a regno Dei, nisi
peccatum mortale: sed maledictio excludit a regno
Dei, secundum illud 1. ad Corinth. 6. Neque male-
dici, neque rapaces regnum Dei possidebunt, ergo
maledictio est peccatum mortale.

RESPOND. Dicendum, quod maledictio, de qua
nunc loquimur, est per quam pronūtiatur malum
contra aliquem vel imperando, vel operando. Vel-
le autem, vel imperio mouere ad malū alterius, se-
cundum se repugnat charitati, qua diligimus proxi-
mum, uolentes bonum ipsius: & ita secundum suū
genus est peccatum mortale, & tāto grauius, quāto
personam, cui maledicimus, magis amare, & reuer-
teri tenemur. Vnde dicitur Leui. 20. Qui maledixe-
rit patri suo, & matri morte moriarur. Contingit ta-
men uerbum maledictionis prolatum, esse peccatū
ueniale, vel propter paruitatem mali, quod quis
alteri maledicendo, imprecatur: vel etiam propter
affectum eius, qui profert maledictionis uerba, dū
ex leui motu, uel ex ludo, aut ex surreptione aliqua,
talia uerba profert, quia peccata uerborū maxime
ex affectu pensantur, ut supra dictum est. * Et per
hoc patet responsio ad obiecta.

ARTICVLVS IIII.

Utrum maledicere sit grauius peccatum, quam detractio.

AD QVARTVM sic proceditur. Videtur, quod maledi-
ctio sit grauius peccatum, quam detractio. Maledi-
ctio enim uidetur esse blasphemia quaedam, ut
patet per id, quod dicitur in Canonica Iudae, quod
cum Michael archangelus cum diabolo disputans,
altercatur de Moyfi corpore, non est ausus iudi-
cium inferre blasphemiae: & accipitur ibi blasphe-
mia pro maledictione, secundum glos. * blasphe-
mia autem est grauius peccatum, quam detractio,

A ergo maledictio est grauior detractioe.

¶ 2. Praeterea. Homicidium est detractioe grauius, ut su-
pra dictum est: sed maledictio est par peccato ho-
miciidij, dicit enim Chrysost. super Matth. Cum
dixeris, Maledic ei, & domum euerte, & omnia pe-
rire fac, nihil ab homicida differet: ergo maledictio
est grauior, quam detractio.

¶ 3. Praeterea. Causa praeminet signo: sed ille qui maledi-
cit, causat malum suo imperio: ille autem qui de-
trahit, solum significat malum iam existens: grauius
ergo peccat maledicus, quam detractor.

SED CONTRA est, quod detractio non potest
bene fieri: maledictio autem fit bene, & male, ut ex
dictis patet: ergo grauior est detractio, quam ma-
ledictio.

RESPONDEO. Dicendum, quod sicut in primo ha-
bitū est, duplex est malum, scilicet culpe, & pena.
Malum autem culpae peius est, ut ibidem ostēsum
est: unde dicere malum culpae peius est, quā d. cere
malum pena: idem modo sit idem modus dicēdi,
Ad contumeliosum ergo, & surronē, & detracto-
rē, & etiā derisorem pertinet dicere malum culpae:
sed ad maledicentem, prout nunc loquimur, perti-
net dicere malum pena, non autem malum culpae,
nisi forte sub ratione pena. Non tamē est idem mo-
dus dicēdi: nā ad praedicta quatuor uitia pertinet
dicere malum culpae solum enunciando. Per ma-
ledictionem uerō dicitur malum pena uel causando
per modum imperij, uel optando. Ipsi autem enun-
tiatio culpae peccatum est, in quantum aliquod nocu-
mentū ex hoc proximo inferitur. Grauius autem est
nocumētum inferre, quā nocumētum desidera-
re: ceteris paribus: unde detractio secundum com-
munem rationē grauius peccatum est, quā ma-
ledictio simplex desiderij exprimens. Maledictio uerō
quae fit per modum imperij, cum habeat rationē
causae, potest esse detractioe grauior, si maius no-
cumētum inferat, quā sit denigratio fame: uel leuior,
si minus. Et haec quidem accipienda sunt secundum
ea, quae per se pertinent ad rōnem horum uitiosū.
Posiunt autem, & alia per accidens considerari, quae
praedicta uitia uel augent, uel minuunt.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod maledi-
ctio creaturae, in quantum creatura est, redundat in
Deum, & sic per accidens habet rationem blasphe-
mie: non autem si maledicatur creaturae propter
culpam. Et eadem ratio est de detractioe.

AD SECVDVM dicendum, quod sicut dictum
est, * maledictio uno modo includit desiderium
mali. Vnde si ille qui maledicit, uelit malum occi-
sionis alterius, desiderio non differt ab homicida:
differt tamen, in quantum actus exterior aliquid
adiicit uoluntati.

AD TERTIVM dicendum, quod ratio illa procedit
de maledictione, secundum quod importat
imperium.

E QVAESTIO LXXVII. ¶ Super questio. 77.

De fraudulencia, quae committitur in emptioibus, & uenditionibus, in quatuor articulos diuisa.

DEINDE considerandum est de peccatis, quae sunt circa uolūtarias commu-
tationes. Et primō de fraudulencia, quae committitur in emptio-
nibus, & uenditionibus. Secūdo, de usura, quae fit in mutuis. Circa
Secunda Secunda S. Thomae.

IN principio intro-
ductionis q. 77. u-
bi redditur pro cau-
sa, quare de solis his
duobus uitis com-
mutationum uolun-
tariarum, hoc est, de
fraudulencia, & usi-
ra tractandum est,
scilicet quia circa a-
lias uoluntarias com-
mutationes non in-
ueniuntur aliqua spe-
cies

* q. 77. art. 1.
Homil. 20. in
Ma. c. inter
medium &
finem. 1.

Art. 8. huius.
quest.
l. par. q. 48.
ar. 5
i. p. q. 48. ar.
6.

Ar. preced.